

MTA-DE-CSATOKK Szakmai beszámoló

2024. szeptember 30.

Pályázatunkban a beszámolási évre szóló vállalásaink a következők:

I. fejlesztés implementációja, értékelés megkezdése

II. publikálás

III. konferenciaszereplések

IV. disszemináció

I. A fejlesztés: kidolgoztuk az eszközöket, célcsoportok körében pilot teszteltük, javítottuk. A használatra felkészítettük a közreműködőket, a résztvevő intézmények vezetőit érdekeltté tettük a közreműködésben, kidolgoztuk a nyomon követés és az értékelés módszertanát.

Fejlesztési eszközök:

I.1. Jó gyakorlatokról készült esettanulmányok gyűjteménye (Pusztai G., Ceglédi T., Bacskai K., Pallay K.. (szerk.) (2024). Az iskola-szülő kapcsolattartás gyakorlatai. Intervenciók, programok, gyakorlatok pedagógusoktól pedagógusoknak. Debrecen: Debreceni Egyetem Felsőoktatási Kutató és Fejlesztő Központ (CHERD-Hungary). ISBN 978-615-6012-25-8; ISBN 978-615-6012-26-5). A nemzetközi szakirodalomban gyakori a bevált gyakorlatok bemutatása, de hiányzik ezek összegyűjtése, összevetése, tesztelése. Felismertük, hogy a pedagógusok fejlesztésében a kollegiális tudásmegosztás hatékony eszköz. Az iskola és a családok közötti együttműködés nemzetközi és hazai jógyakorlatait feldolgozó és rendszerező esettanulmány- gyűjteményt készítettünk, így a tapasztalati jelleg megőrzése mellett túlléptünk a kollegiális tudásmegosztás helyhez kötöttségén. **A fejlesztés célja** az, hogy a célcsoport felismerje a probléma megoldásának lehetséges irányait, s a tapasztalatok megosztása további innovációkat inspiráljon. A tematikus rendszerezéssel tudatosítani kívántuk az iskolai kontextus és a kompozíció befolyását az iskolai gyakorlatok megválasztására. A kötet első részében a nemzetközi szakirodalomból gyűjtött intervenciákat rendszereztük, majd a második részben hazai esettanulmányokat mutattunk be, melyek a szülőkkel való kapcsolattartás, a szülői közösség megteremtése, a szülők iskolai bevonása és a szülők otthoni nevelő tevékenységének támogatása szempontjából tanulságosak, különösen a hátrányos helyzetű iskolakompozícióban.

I. 2. Játékpédagógiai eszköz (Kocsis Zs. et al. szerk. K.Ö.SZ.I.- Kommunikáció és Összhang a Szülők és Iskola között): Bizonyos módszertani innovációk, mint az oktatási céllal tervezett társasjátékok, (serious games) növelik a felsőoktatási képzések és továbbképzések hatékonyságát. Az oktatási társasjátékok különösen fejlesztik azokat a kompetenciákat, amelyek a pedagógus hivatásban elengedhetetlenek (kooperáció, kreativitás stb.). Kutatási eredményeinkre alapuló oktatási társasjátékot dolgozunk ki, amely a K.Ö.SZ.I -Kommunikáció és Összhang a Szülők és az Iskola között nevet kapta. A játék átfogóbb és hatásosabb tanulási élményt teremthet, melynek célja a pedagógusok attitűdjeinek formálása és a módszertani eszköztáruk gyarapítása. A társasjáték kooperatív jellege miatt segíti a szakmai tanuló közösség (PLC) kialakulását és megerősödését.

I.3. Tananyag pedagógusoknak és pedagógusképzésben résztvevő hallgatóknak (Kocsis Zs. szerk. Gyakorlat teszi a “partnert”! A szülői részvétel támogatása az oktatásban). A szülőitársadalom diverzitásának ismeretében a pedagógusoknak szükségük van arra, hogy a partnerekkel való

együttműködésre felkészüljenek. Ezt támogatja a tananyag, amely a tudományos kutatások eredményeit röviden, tömören foglalja össze a pedagógusok számára, s emellett kérdéseket, feladatokat és megoldókulcsot is tartalmaz. A tananyag tartalma hiánypótló a tanárképzésben és a tanártovábbképzésben egyaránt. Főbb tartalmi egységei a következők: hatékony kommunikációs stratégiák, helyi közösséggel való együttműködés és a tanulás támogatása.

I. 4. A fejlesztések értékelése, hatásmérés: A fejlesztés előkészítésére és nyomon követésre alkalmas vizsgálatok három célcsoportra fókuszáltak. Egyrészt a szülői tapasztalatokat vizsgáltuk, másrészt a pedagógus pályára készülők tapasztalatait, attitűdjeit és felkészültségét mértük, harmadrészt a pályán levő pedagógusok véleményét és attitűdjeinek változását monitoroztuk.

1.4.1. Szülői kérdőív A szülői bevonódás sokdimenziós modelljének tesztelésére, az akadályok és a tanulócsoporthoz közötti különbségeinek, valamint az ezzel kapcsolatos a szülői tapasztalatok vizsgálatára alkalmas, összetett mérőeszközt fejlesztettünk. A fejlesztés a nemzetközi mérőeszközgyűjtés, szelekció, adaptálás, továbbfejlesztés és a validálás lépésein keresztül valósult meg. Az adatbázis elkészült (**N=1002**) eredményeinek első elemzéséről gyorsjelentés készült, valamint a kutatás tapasztalatait, eredményeit beépítettük a pedagógusokat fejlesztő társasjáték képzési elemeibe (Pusztai, G. szerk. A család-iskola partnerség szülői nézőpontból. Vizsgálatok három országban. Lektorálás alatt)

1.4.2. Hallgatói kérdőív A diákperspektíva vizsgálatára szolgáló mérőeszköz célja: (1) a tanulói tapasztalat retrospektív vizsgálata, mellyel a szülői részvétel életkori, társadalmi és iskolatípusonkénti változatossága tárható fel, (2) a szülői bevonódástípusok hosszútávú eredményességének mérése, (3) kifejezetten a pedagógushallgatók ismereteinek, tapasztalatainak és attitűdjeinek vizsgálata, fejlesztő intervenció hatásainak vizsgálata. Az adatbázis elkészült. (**N=1336**)

1.4.3. Játékpedagógiai fejlesztés hatásmérése: A társasjáték tesztelése során a pedagógusok első körben kérdőíves formában –részben hangfelvétellel kísérve reflektáltak az próba-intervencióra. A tapasztalatok alapján véglegesítettük a pedagógusok körében végzett fejlesztés mérésére alkalmas mérőeszközt. A hatásmérés célja annak vizsgálata, hogy a fejlesztő eszközök használata közben megerősödnek-e a pedagógus-szülő partneri együttműködését segítő attitűdök. Az attitűdmérést a kísérleti és a kontroll csoportban a fejlesztés előtt és után is elvégeztük (**N=85**).

I. 5. A fejlesztő eszközök társadalmi hasznosulása: A pedagógusok készségeinek és attitűdjeinek változását mérő eszköz tesztelésében 85 fő vett részt. A szülői tapasztalatok monitorozására alkalmas mérőeszközt három országban 1002 szülő ismerte meg és használta. A pedagógusképzésben résztvevők előzetes ismereteinek, tapasztalatainak és attitűdjeinek vizsgálatára szolgáló eszközt 1336 fő ismerte meg. A társasjátékot két hazai, két nemzetközi konferencián mutattuk be, középiskolai roadshown, Campus Fesztiválon, két szabadon választható tanárképzési illetve doktori kurzuson, és egy szakvizsgás pedagógusképzési kurzuson próbálhatták ki a hallgatók, továbbá ONK workshop készül belőle.

II. Eddig megjelent publikációk száma összesen 76 Ebből Scopus adatbázisban indexált cikkek száma Q1:9 Q2:14 Q3:4. További folyóiratcikkek 36 Könyvek száma: 2. Könyvfejezetek száma: 13 Publikációs díjak száma 2

Ezekre kapott független hivatkozások száma: 174 (WoS-ban jelölt: 47, Scopusban jelölt: 37)

III. Konferenciaszereplések közül nemzetközi, idegennyelvű konferenciaelőadások száma: 62. Hazai konferenciaelőadások száma 97. Plenáris/keynote előadások száma: 5. Konferencia keretében bemutatott posztterek száma 18 A legjobb előadás/poszter elismerések száma: 6

IV. Disszemináció:

IV.1. Nemzetközi:

-Prof. Dr. Joyce Epsteinől (JHU) meghívást kaptunk az **International Network (INET) on School, Family and Community Partnerships** munkájába, előadásunk hangzott el ([INET Roundtable](#)) Philadelphiában (Effects of Family-School-Community Partnership Policies on Parental Involvement in Three Central and Eastern European Countries 2024.04.11).

-Meghívást kaptunk a **European Research Network About Parents in Education** ([ERNAPE](#)) munkájában való részvételre.

-Sikeres pályázat révén az **Educational Leadership Network Europe** “Research Corner: Shortage of Educational Staff” nemzetközi webináriumában két alkalommal mutattuk be az eredményeinket, s megjelentünk az ELNE Journalban. [Booklet of Best Summaries](#), [Inspiring Showcases](#).

Szakpolitikai javaslatainkat, melyet Transforming Schools into Learning Communities: Building a Partnership between Educational Partners címmel küldtünk, felhasználtá itt: [ELNE Policy Recommendations 2024](#).

-Három, általunk szerkesztett tematikus folyóiratszámunkban mutattuk be eredményeinket:

(1) School and family - collaboration, partnership, engagement - Horizons of Educations. [Vol. 23 No. 66.](#)

(2) New Approaches to Family-School Partnership - CEJER 2023. [Vol. 5 No. 2](#).

(3) Fókuszban a szülők iskolai bevonódása és önkéntessége - Önkéntes Szemle [2024. Vol. 1. No. 3/](#)

-Keynote előadás: Parent-school cooperation as a hidden factor of institutional contribution to academic achievement, 11th International Conference “Word in Education” Family, School and Local Community – Educational Partnership [26-28 09 2024](#), Krakow

-Nemzetközi szekcióvezetés: [ECER Network: 14](#). Communities, Families, and Schooling in Educational Research 2024 08.27, Nicosia)

-Négy külföldi intézmény tartottunk vendégelőadást kutatásunkról (Jesuit University Ignatianum, Catholic University of the Sacred Heart, II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán és a Partium Keresztény Egyetem)

-Ismert nemzetközi kutatókat hívtuk meg keynote előadónak konferenciáinkra: Angelika Paseka (ONK 2024), Maddalena Colombo, Mariagrazia Santagati (projektzáró)

-Mérőeszközeinket megosztottuk küldföldi kutatókkal.

IV.2. Hazai:

Műhelykonferenciánk a **Magyar Tudomány Ünnepe**n: "Kutatás és fejlesztés a közoktatásban. A család-iskola partnerség mint az eredményesség kiaknázatlan erőforrása" Debrecen, 2023.11.21.

A kutatási eredményekkel a **Köznevelési Tudományos Tanács Pedagógus kutatási pályázatán** I. és III. díjat nyertünk el.

Intézményi:

Kurzusokba építettük be a kutatási tapasztalatokat (Nevelésszociológia, Hátrányos helyzetű tanulók az oktatásban, Reform- és alternatív pedagógiák).

A Pedagógia Szaknapok 2024: A család-iskola kapcsolattartás a nevelőszülők körében.

Kutatók éjszakája 2024 ismertettük a kutatást.

IV.3. Digitális csatornák:

[Honlapunk](#)

[Facebook oldalunk](#) 262, követő, 219 oldalkedvelés. Az utóbbi egy hónapban 900 felhasználót érünk el, s 220 bejegyzés aktivitás volt.

[CHERD-Hungary Oktatáskutató Gyakornoki Program oldalán](#) mémek, FunFact: népszerűsítik eredményeinket.

.....
Prof. Dr. Pusztai Gabriella